

- [2] Грунський І.С., Стєпкин А.В. Распознавание конечного графа коллективом агентов. – Труды ИПММ НАН Украины. – 2009. – Т.19. – С. 43-52.
- [3] Стєпкин А.В. Распознавание графов коллективом агентов. // Мат. IV міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасна інформаційна Україна: інформатика, економіка, філософія» 2010, Донецьк, – т.1 – с. 139-143.
- [4] Кормен Т., Лейзерсон Ч., Ривест Р. Алгоритмы: построение и анализ. – М.: МЦНМО, 2001 – 960 с.
- [5] Графы в программировании: обработка, визуализация и применение. – СПб.: БХВ – Петербург, 2003. – 1104 с.

УДК 378.147

Овчарова О.І.

старший викладач кафедри алгебри, СДПУ

e-mail: znpfizmatsdpu@ukr.net

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ НА ЗАНЯТТЯХ З «ІНФОРМАТИКИ І ТЗН»

Дана стаття присвячена деяким питанням особистісно-орієнтованого навчання на заняттях з «Інформатики і ТЗН» при підготовці майбутнього вчителя.

Ключові слова: *особистісно-орієнтоване навчання, індивідуальне навчання.*

Вступ

Індивідуальний підхід у навчанні є одним з важливих принципів дидактики. Він сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, формуванню творчої особистості, позитивної мотивації навчання. Індивідуалізація навчання є особливо актуальною в умовах кредитно-модульної системи навчання у вищих навчальних закладах. При особистісно-орієнтованому навчанні акцент переноситься з навчальної діяльності викладача на пізнавальну діяльність студента, що передбачає підвищення рівня його особистісної активності.

Якість підготовки майбутнього вчителя пов'язана з ефективністю й успішністю навчальної діяльності студента. Водночас успішність будь-якої діяльності, як відомо, визначається активністю особистості та її оптимальним психічним станом. Отже, щоб підвищити якість підготовки майбутніх вчителів, слід активізувати пізнавальну діяльність студентів, забезпечити її ефективність і такі умови навчання, за яких психічні функції були в оптималь-

---

© Овчарова О.І., 2011

ному або близькому до нього стані. Цього можна досягти, якщо навчальна діяльність ґрунтуватиметься на принципі індивідуалізації навчання, тобто якщо вона враховуватиме індивідуально-психічні можливості студентів та їхні схильності до роботи за фахом, а отже, до самоорганізації, саморозвитку й успішності навчання.

Основна частина

Реалізація особистісно-орієнтованого навчання з його індивідуалізованими формами сприятиме переходу від масово-репродуктивної до індивідуально-творчої моделі підготовки майбутніх вчителів, коли особистість засвоює знання, вміння, навички в рамках індивідуалізованого навчання. Технологія індивідуалізованого навчання передбачає розвиток майбутнього вчителя як творчої особистості, розвиток його професійних якостей, неповторної індивідуальності. Сферу формування особистості майбутнього вчителя визначає індивідуальний підхід, згідно з яким у центрі навчання має бути студент, його мотиви, мета, індивідуально-психічні особливості. Викладач же визначає навчальну мету заняття, організує, направляє й корегує весь навчальний процес, враховуючи інтереси студентів, рівень їхніх знань, умінь, навичок, здібностей, активності, інтелекту. Дана концепція навчання допомагає формувати у вищій педагогічній школі не просто кваліфікованого вчителя, а творчу особистість, даючи студентові можливість для самореалізації, самоорганізації, саморозвитку, що найбільше відповідає його індивідуальності.

Індивідуалізації навчання також сприяє використання у навчальному процесі засобів сучасних інформаційних технологій - автоматизованих навчаючих систем, мультимедійних курсів, систем комп'ютерного тестування, освітніх порталів. Індивідуального підходу у навчанні студентів вимагає їх профільна спеціалізація. Розглянемо вивчення дисципліни «Інформатика і ТЗН» на гуманітарних спеціальностях. «Інформатика і ТЗН» на цих факультетах – непрофільний предмет, тому його викладання має деяку специфіку і потребує враховувати індивідуальні особливості студентів.

По-перше переважна більшість студентів гуманітарних спеціальностей не орієнтована на вивчення точних наук. Щоб вивчення інформатики не було для них важким та нецікавим, необхідно робити так, щоб навчальний матеріал, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи якомога більше були пов'язані з їх спеціалізацією. Наприклад, при вивченні текстового редактору приділити увагу таким його можливостям як перевірка граматики, орфографії, запропонувати виконати завдання з творчим гуманітарним спрямуванням. При виконанні лабораторної роботи «Створення слайдових

презентацій» запропонувати студентам створити презентації, які можна було б використовувати на уроках літератури, мови і т.д. У список тем для підготовки рефератів можна включити наприклад такі теми: «Засоби сучасних інформаційних технологій на уроках мови та літератури», «Використання технічних засобів навчання при вивченні іноземної мови», «Дистанційне навчання у гуманітарній освіті» і т. п.

Ще один фактор, який вимагає індивідуального підходу у навчанні студентів – це різний рівень їх шкільної освіти. У кожній групі є студенти, які мають досить високий рівень знань, умінь та навичок роботи з комп'ютером. Але на жаль є і студенти, які навіть не володіють основами комп'ютерної грамотності. Вони відчувають невпевненість, дискомфорт при роботі з комп'ютерною технікою. Для подолання цих комплексів необхідно приділити особливу увагу таким студентам, не наголошуючи про особливі умови їх навчання. Цього можна досягти підбравши більш прості, доступні для них завдання, надаючи їм допомогу, консультації на заняттях та в позааудиторний час. Студентам з більш високим рівнем підготовки можна запропонувати виконати завдання підвищеної складності та завдання творчого характеру. Крім того студентам надається можливість працювати у зручному для них темпі.

Висновки

Ці наведені принципи були враховані при розробці методичних вказівок до лабораторних робіт з дисципліни «Інформатика і ТЗН» для студентів гуманітарних спеціальностей. На початку вивчення курсу студенти одержують навчальні матеріали та методичні рекомендації, за допомогою яких вони можуть вивчати теми для самостійної роботи, виконувати завдання лабораторних робіт, складати звіти, готувати реферати в індивідуальному режимі роботи. Як показав досвід, індивідуалізація навчання сприяє формуванню позитивної мотивації, підвищенню інтересу до навчання, кращому засвоєнню студентами навчального матеріалу, покращенню успішності студентів.

Література

- [1] Чобітько М.Г. Особистісно-орієнтоване професійне навчання: зміст і структура. // Педагогіка і психологія — 2005 — №3.
- [2] Сікорський П., Горіна О. Сутність та принципи диференційованого підходу в навчанні студентів. // Вища школа — 2007 — №5.
- [3] Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе. — М., 2002.